

Pády

Stačí pár sekund a stovky hodin tréninku i tisíce kilometrů tvrdé práce jsou pryč. Může za tím být ztráta koncentrace, chyba někoho jiného, nebo třeba mizerné vybavení, které jste nuceni používat. Někdy stačí i jeden poryv větru. Jste v nesprávný čas na nesprávném místě, prásk – a sezona je pryč, v horším případě i celá kariéra. Je to hodně nepříjemný pocit, ponurá a nevyhnutelná jistota, že dříve nebo později na vás v každém případě čeká pád.

A nejde jen o samotný pád. Ten je nepříjemný, ale ještě horší je to, co následuje potom. Můžete spadnout na začátku závodu Grand Tour a nic hrozného se nestane, jen pár odřenin a pohmožděnin, ale protože každý den závodíte, tak si každý den měníte obvazy a o rány se staráte. Ovšem když se stane něco horšího než pár šrámů? Pak je to noční můra. Každé ráno vstáváte s bolestmi a krvavými obvazy, a jestli máte něco naraženého nebo zlomeného, pak jsou i ty nejjednodušší úkony nesmírně obtížné. Není to nic, o co byste stáli před 250 kilometry dlouhou etapou, kdy by vaší jedinou starostí mělo být to, zda jste se dostatečně najedli a jestli někde seženete slušnou kávu.

Ještě horší je, když musíte domů. Nejhorší je zlomená pánev. Pak jen doma ležíte na gauči a všichni vás pozorují, což není dobré, pokud máte děti, protože ty nerady vidí tatínka, který vypadá, že právě absolvoval zápas o titul mistra světa v boxu. A ani vám se nebude do zrcadla koukat dobře. Na to by se nemělo zapomínat. V cyklistice se často vedou silácké řeči, hlavně mezi amatéry, jaká je to dřina a jak se na kole musí trpět. Po tolika letech, co jezdím na kole, ale vím, že se bez utrpení obejdu. Pády a bolest z vás neudělají lepšího cyklistu, jenom se budete cítit mizerně.

Ať už jste nováček při první sezoně mezi profesionály, nebo starý rutinér, domestik či několikanásobný vítěz Grand Tour, jedna věc

je vždy stejná: při každém závodě je prvním cílem nespadnout z kola. Zní to jako samozřejmost, ale je to pravda. Jednomu klukovi pokaždé před velkým závodem zavolá jeho agent, aby ho povzbudil, a než hovor ukončí, vždycky zařve do telefonu: „A hlavně sakra nespadni!“ Možná je tato rada pro někoho příliš doslovná, ale pořád je to dobrá rada. Ať již máte v závodě jakékoli úkoly, těžko je splníte, když se budete válet na silnici. Je jedno, jestli po vás sportovní ředitel chce, abyste jako nosiči vody pendlovali mezi auty a pelotonem s lahvemi a jídlem, nebo jste předurčen k celkovému vítězství, všechno bude jednodušší, když se potížíím prostě vyhnete.

Určitý problém mohou představovat tunely, minimálně psychologicky. Nikdy jsem nezažil pád v tunelu, ale je to vždycky divný pocit. Při jízdě v tunelu je pokaždé cítit silný zadní vítr. Musí to způsobovat ta masa cyklistů a aut, ale pokaždé cítíme zezadu silný nápor vzduchu. Také zjistíte, že v tunelu se vždy jede rychleji. Další problém je, když jedete v zadní části balíku, kde jste normálně pěkně schováni v závěsu, ale jakmile vjedete do tunelu, musíte sprintovat jako o život, jestli se chcete ve skupině udržet. Je to, jako kdyby někdo vcucnul čelo balíku do tunelu. Říkáme tomu „tunelový efekt“. Pamatuji si, jak jsme při závodu Kolem Katalánska několikrát přejížděli z Andorry do Španělska – na této cestě je hodně tunelů, které pokaždé pomohly pelotonu dojet skupinku v úniku. A kamarádi, kteří jeli závod Kolem Turecka, mi vyprávěli, že tunel mezi Evropou a Asií je doslova strašidelný. Vede pod Bosporskou úžinou a peloton jím projíždí rychlostí 100 km/h. Hrůza. Před nájezdem do něčeho takového se vždy snažím sundat si brýle. Hodně kluků také zavře pár set metrů před tunelem jedno oko, protože když ho pak otevřete, jste už trochu zvyklí na méně světla. Někdy se ale nedá udělat nic, abyste se připravili na to, co vás čeká. Na Giru byl v roce 2018 asi pět kilometrů před cílem tunel, který nebyl vůbec osvětlený. A organizátoři se ve své nekonečné moudrosti rozhodli dát dovnitř světlice. Bylo to těsně před hromadným sprintem, před námi bylo pár ostrých zatáček a my byli všichni napůl slepí a oči jsme měli plné kouře. Bylo to naprosto děsivé. Jako kdybychom vjížděli do brány pekel, všude jsme

viděli jen rudý dým. A nikoho nenapadlo: „Nepotřebují náhodou cyklisté jezdit na čerstvém vzduchu?“

Pády rozhodně nejsou něco, čím by se chtěl cyklista proslavit, ale jako většina veteránů mám za ty roky na kontě pár pozoruhodných zářezů. Zlomil jsem si víc kostí, než jsem schopen vyjmenovat, přišel jsem o spoustu kůže. Je div, že mám stále všechny zuby. Některá zranění jsou nepříjemnější než jiná, protože je s nimi spojena dlouhotrvající bolest. Odřeniny nejsou tak hrozné jako třeba fraktura lebky, ale mohou být tak bolestivé, že se někdy nedokážete ani posadit. Otravná jsou i zranění ramen a paží, protože nemůžete dělat ani ty nejjednodušší úkony jako připravit si kávu nebo se najíst bez pomoci.

Při pádu se obvykle nevidíte, a protože máte v těle spoustu adrenalinu, tak si zpočátku ani neuvědomíte, co přesně se stalo. Někdy je to trochu přes čáru. Zpětně viděno jsem několikrát pokračovat v závodě i ve chvíli, kdy jsem to neměl dělat. Jak mi řekl jeden sportovní ředitel po hromadném pádu, když jsme se na silnici hádali, jestli se mám znovu posadit na kolo: „Tohle je závod na kolech, ne nějaký cirkus.“

Po pádu má každý nutkání naskočit zase na kolo a jet dál. Muselo by to být něco jako zlomená končetina nebo pohmožděná pánev, co by mě přimělo odstoupit. Dokud jsem schopen šlapat do pedálů, tak jedu dál. Ze svých nejhorších pádů jsem si toho mnoho nezapamatoval, nebo přesněji řečeno – nepamatuju si nic z první ruky. Po závodě, když se doma dívám na záznam, si pochopitelně vybavím všechny podrobnosti, ale v tu chvíli je vaše mysl nastavena úplně jinak, jen máte panickou hrůzu, že ztratíte moc času, a za každou cenu chcete pokračovat. V cyklistice je touha vyhrát mimořádně silná, ale nezažil jsem během své kariéry tým, jehož management by bylo ochoten riskovat zdraví jezdce. U všech mých velkých pádů mi sportovní ředitelé řekli, ať nejedu dál, sednu si do sanitky a dám si pro dnešek pohov. Pokud jsem pokračoval, bylo to moje rozhodnutí. Nikdo nechce, abyste si ublížili, ale všem je jasné, jak těžké je vzdát něco, kvůli čemu jste tvrdě dřeli celý rok. Naše kariéry jsou krátké a zúčastnit se závodu Grand Tour nebo Monumentu je taková čest, že nikdo nechce takovou příležitost promarnit. Loajalita

k týmu jde ve chvíli, kdy měl někdo ošklivý pád, stranou. Zažili jsme to všichni a nikdo nechce nikoho vidět odcházet ze závodu tímto způsobem. Chceme vyhrát, ale na kole. Jednou mě dostrkal za cílovou pásku jezdec, který byl tehdy mistrem světa. Nemusel to dělat, nebyli jsme ve stejném týmu, ale vidět někoho v duhovém trikotu, jak se vám snaží pomoci, bylo gesto, na které v životě nezapomenu.

Jeden z nejhrůznějších pádů, kterého jsem byl svědkem, se přihodil holandskému jezdcí Laurensi ten Damovi na Tour de France v roce 2011. Ošklivě se pořezal v obličejí a musel jet dál s improvizovaným krvavým obvazem na hlavě. Vypadalo to asi mnohem hůře, než jaké to ve skutečnosti bylo, ale nám přihlížejícím to připadalo naprosto děsivé. Rozhodl se nicméně pokračovat a za několik dní jsem zaslechl, jak s nějakými jezdci v pelotonu vtipkuje o tom, že když se v cíli setkal se svojí ženou, tak mu řekla, aby to nějak rozchodil, že přece neodstoupí z Tour de France kvůli natrženému rtu.

Umíme se podobným věcem zasmát, protože je to součást naší práce, ale nemám rád, když z toho média nebo fanoušci dělají nějaké hrdinství. Vzpomínám si na několik případů, kdy jsem si způsobil pád čistě vlastní vinou. Jen jsem koukal kolem sebe nebo nedával v ten nejhorší možný okamžik pozor, najel jsem do ostré zatáčky příliš rychle nebo jsem zvolil úplně špatnou stopu. Pak jsem si jen nadával, jak jsem mohl udělat tak hloupou chybu. Pokud spadnete v důsledku nějaké technické poruchy, nebo protože spadne někdo jiný a vás strhne s sebou, tak je to něco jiného, je to nevyhnutelná součást cyklistiky a je zbytečné si kvůli tomu dělat těžkou hlavu. Ale jestliže si to způsobil sám, je to téměř nesnesitelné. Věnuji se cyklistice už dost dlouho na to, abych věděl, jak správně najet do zatáčky. Proto mě rozčiluje, když o těchto chybách někdo mluví, že je to skvělé. Možná je skvělé, že z pádu nedělám velkou vědu a jsem schopen pokračovat v závodech, ale podle mě by bylo tisíckrát skvělejší, kdybych z toho kola vůbec nespadl. Lidé vás sice budou plácát po zádech, jací jste hrdinové – a já chápu, proč si to myslí: v porovnání s jinými sporty vypadáme jako pěkní drsníci. Ale já dokážu myslet jen na to, že jsem naprostý idiot, který ani neumí správně projet zatáčku.